

شیوه‌نامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی

دوره‌های کاردانی و کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

مقدمه

به استناد بندهای ۲، ۸ و ۱۲ آیین‌نامه آموزشی شورای عالی برنامه ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، (مصوب ۹۳/۷/۲۸) آئین‌نامه زیر تدوین و به اجرا گذاشته می‌شود:

ماده ۱- هدف

هدف از تدوین این آئین‌نامه، تنظیم امور آموزش دانشگاه برای تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد و متناسب با نیازهای جامعه و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای آموزشی دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزشی عالی کشور و استفاده بهینه از ظرفیتهای موجود در ارتقای کیفیت آموزشی دانشجویان است.

ماده ۲- تعاریف

۱. وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. دانشگاه: منظور هر یک از دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) است که دارای مجوز تأسیس از مراجع ذی‌ربط بوده و مجری هر یک از دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی پیوسته هستند.
۳. آموزش رایگان: منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه در دانشگاه‌هایی است که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند.
۴. دانشجو: فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.

۵. **حضوری:** منظور شیوه‌ای از آموزش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای آموزشی دانشگاه شرکت می‌کند.
۶. **غیرحضوری:** منظور شیوه‌ای از آموزش است که حضور فیزیکی دانشجو در فعالیتهای آموزشی الزامی نیست.
۷. **نیمه حضوری:** منظور شیوه‌ای از آموزش است که بخشی از آن به صورت حضوری و بخشی از آن به صورت غیرحضوری انجام می‌شود.
۸. **راهنمای آموزشی:** عضو هیأت علمی آگاه و مسلط به امور آموزشی است که از سوی دانشگاه انتخاب می‌شود تا راهنمای تحصیلی دانشجو از تاریخ ورود تا دانش آموختگی باشد.
۹. **برنامه درسی:** منظور مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی است که هدف مشخصی را دنبال می‌کند و برنامه آن توسط شورای عالی به تصویب رسیده است.
۱۰. **واحد درسی:** میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری ۱۶ ساعت، یا آزمایشگاهی ۳۲ ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید علمی) ۴۸ ساعت، کارورزی یا کار در عرصه ۶۴ ساعت و کارآموزی ۱۲۰ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می‌شود.
۱۱. **درس جبرانی:** درسی است که به تشخیص گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی مربوط ضروری است.
۱۲. **رشته تحصیلی:** یکی از شعب فرعی از گروه‌های علمی است که به لحاظ موضوع کاملاً مشخص است و از موضوعات گروه‌های علمی دیگر متمایز بوده و حداقل به یک کارایی لازم می‌انجامد.
۱۳. **گرایش تحصیلی:** هر یک از شعب یک رشته تحصیلی که ناظر بر تخصص آن باشد، که اختلاف دروس در دو گرایش از یک رشته نباید از ۷ درصد کل واحدهای رشته کمتر و از ۳۰ درصد کل واحدها بیشتر باشد.

۱۴. دوره **کاردانی پیوسته**: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش آموختگانی است که بدون گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می‌شود.
۱۵. دوره **کاردانی ناپیوسته**: دوره تحصیلی که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و شامل دانش آموختگانی است که با گذراندن دوره پیش دانشگاهی وارد دوره کاردانی شده و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کاردانی منتهی می‌شود.
۱۶. دوره **کارشناسی پیوسته**: دوره تحصیلی است که پس از دوره متوسطه آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۱۳۰ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.
۱۷. دوره **کارشناسی ناپیوسته**: دوره تحصیلی است که پس از دوره کاردانی (پیوسته و ناپیوسته) آغاز می‌شود و حداقل با گذراندن ۶۸ واحد درسی طبق برنامه درسی مصوب به دریافت مدرک کارشناسی منتهی می‌شود.
۱۸. **گروه آزمایشی**: مجموعه رشته‌های مختلف تحصیلی در دوره متوسطه است که با توجه به مواد آزمون مشترک، دسته‌بندی می‌شود.
۱۹. **گروه آموزشی**: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی دارای تخصص مشترک در یک رشته علمی است که با ایجاد و راه اندازی آن رشته تحصیلی، در دانشگاه تشکیل می‌شود.
۲۰. **شورای آموزشی**: یکی از شوراهای تخصصی اولین سطح سیاستگذاری بخشی دانشگاه می‌باشد که در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی به ریاست معاون آموزشی تشکیل می‌شود و نسبت به سیاستگذاری و برنامه‌ریزی به منظور ایجاد هماهنگی در امور اجرایی در بخش مربوط و ارائه به شورای دانشگاه و هیأت رئیسه اقدام می‌نماید. شورای آموزشی می‌تواند اختیارات مشخص شده در این آیین نامه را به گروه آموزشی یا کمیته منتخب تفویض کند.

۲۱. دانش آموخته: فردی است که یکی از دوره‌های تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده و برابر

ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده باشد.

۲۲. نیمسال تحصیلی: هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۲۳. دوره تابستان: شامل ۶ هفته آموزش و یک هفته امتحانات پایانی است.

ماده ۳- شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره

۳-۱- داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی برابر مصوبات وزارت.

۳-۲- احراز توانمندی علمی مطابق مصوبات وزارت.

ماده ۴: نحوه اجرای دوره

آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی و به زبان فارسی انجام می‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد در صورت توانایی، برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی را

منحصراً برای دانشجویان خارجی در صورتی که به حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس برسد با رعایت

ضوابط و مقررات مربوط، به زبان انگلیسی ارائه نماید.

ماده ۵: دانشگاه موظف است، برنامه های آموزشی و درسی مصوب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

وزارت را برای دوره ای که در آن با مجوز شورای گسترش آموزش عالی دانشجو پذیرفته است، اجرا

نماید.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد حداکثر ده درصد از واحدهای درسی هر دوره را با اولویت دروس پایه و

عمومی به جز دروس مجموعه معارف اسلامی و فارسی عمومی به صورت الکترونیکی (مجازی) با تأکید

بر محتوای الکترونیکی و رعایت استانداردهای مصوب وزارت ارائه نماید.

ماده ۶: دانشگاه موظف است، برای هدایت تحصیلی دانشجو از زمان پذیرش، یکی از مدرسان مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو را به عنوان راهنمای آموزشی تعیین و اعلام کند.

ماده ۷: دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی انتخاب کند. حداکثر واحد مجاز انتخابی در دوره تابستان ۶ واحد درسی است.

تبصره ۱. اگر میانگین نمرات دانشجویی در یک نیمسال حداقل ۱۷ باشد، در این صورت دانشجو با تأکید گروه آموزشی در نیمسال تحصیلی بعد می‌تواند حداکثر تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۲. چنانچه دانشجو در نیمسال آخر برای دانش آموختگی، حداکثر ۲۴ واحد درسی باقی داشته باشد، به شرطی که میانگین کل وی بالای ۱۰ باشد، می‌تواند تا ۲۴ واحد درسی اخذ نماید.

تبصره ۳. در شرایط خاص که دانشجو با گذراندن حداکثر ۸ واحد درسی دانش آموخته شود، با تأیید گروه آموزشی، می‌تواند واحدهای مذکور را در دوره تابستان اخذ نماید.

تبصره ۴. دانشجو هم زمان نمی‌تواند از مفاد تبصره ۲ و ۳ این ماده استفاده کند.

تبصره ۵. در صورتی که واحدهای انتخابی یا باقی مانده دانشجو در پایان هر نیمسال به تشخیص گروه آموزشی، بنا به دلایل موجه و خارج از اراده دانشجو به کمتر از ۱۲ واحد درسی برسد، در این صورت این نیمسال به عنوان یک نیمسال کامل در سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود، اما در مشروط شدن یا ممتاز شدن دانشجو (موضوع تبصره ۱ همین ماده) بی‌تأثیر است (به عبارت دیگر، در شرایط مذکور، اگر میانگین دانشجو کمتر از ۱۲ واحد شد مشروط نیست و اگر ۱۷ و بالاتر شد ممتاز محسوب نمی‌شود).

ماده ۸: در صورتی که دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی برای دانش آموختگی حداکثر دو درس نظری داشته باشد، با تأیید گروه آموزشی و با رعایت سقف واحدهای آن نیمسال (موضوع تبصره های ۲ و ۳ ماده ۷) می‌تواند دروس را به صورت معرفی به استاد در آن نیمسال یا دوره تابستان بگذاراند.

تبصره: چنانچه دانشجویی قبلاً یک درس عملی - نظری را اخذ ولی نمره قبولی کسب نکند اما دوره عملی درس فوق را گذرانده باشد، می‌تواند با رعایت مفاد این ماده بخش نظری آن درس را به صورت معرفی به مدرس اخذ نماید.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۸: دانشجو می‌تواند در بازه یک ماه پس از شروع آخرین نیمسال با تأیید گروه آموزشی (مبنی بر اتمام کلیه دروس) اقدام به اخذ یک یا دو درس معرفی به استاد نماید. این دروس در یک نیمسال جداگانه ثبت شده و به نیمسال‌های دیگر قابل انتقال نمی‌باشد. در صورت عدم مراجعه دانشجو در تاریخ مشخص شده مشمول ماده ۲۱ می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۸: مدرس دروس معرفی به استاد به تشخیص گروه آموزشی تعیین می‌گردد.

ماده ۹: چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است.

تبصره: دانشجو در آخرین نیمسال تحصیلی از رعایت مقررات به این ماده معاف است.

ماده ۱۰: تعداد واحدهای جبرانی با تشخیص گروه آموزشی صرفاً برای دوره کارشناسی ناپیوسته حداکثر ۶ واحد می‌باشد و نمره دروس جبرانی در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

تبصره: دانشگاه اختیار دارد برای دانش آموختگان دوره کاردانی پیوسته (فاقد مدرک پیش دانشگاهی) که معدل کل آنها زیر ۱۴ است و در دوره کارشناسی ناپیوسته در رشته غیرمرتبط (به تشخیص گروه آموزشی) پذیرفته شده اند حداکثر ۲۰ واحد درسی جبرانی ارائه کند. نمره این دروس در میانگین نیمسال و کل محاسبه نمی‌شود.

ماده ۱۱: آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یک بار و در یک رشته تحصیلی امکان پذیر است.

ماده ۱۲: دانشجوی مشمول آموزش رایگان در دانشگاههای دولتی، در صورت حذف یا عدم کسب نمره قبولی در هر درس، برای انتخاب مجدد آن درس، در صورتی که سنوات مجاز تحصیلی دانشجو تمام شده باشد موظف به پرداخت هزینه مربوط طبق مصوبه هیأت امنای دانشگاه می باشد.

ماده ۱۳: دانشجوی مشمول این آیین نامه می تواند در دوره های غیرحضورى که منتهی به مدرک تحصیلی می شود، مطابق مصوبات مربوط به صورت هم زمان تحصیل کند.

تبصره: تحصیل هم زمان دانشجویان استعدادهای درخشان براساس مصوبات شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت انجام می شود.

ماده ۱۴: برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره چگونگی و زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، اعلام و ثبت نمره، تاریخ تجدیدنظر و غیره طبق شیوه نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

شیوه نامه اجرایی-بند ۱ ذیل ماده ۱۴: دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی در تاریخ تعیین شده در تقویم آموزشی دانشگاه پس از شروع نیمسال، حداکثر دو درس انتخابی را حذف و یا دو درس انتخاب نماید، مشروط بر اینکه تعداد کل واحدهای نیمسال، از حداقل واحد مجاز کمتر و از حداکثر مجاز بیشتر نشود.

ماده ۱۵: مدت مجاز تحصیل در دوره های کاردانی (اعم از پیوسته و ناپیوسته) و کارشناسی ناپیوسته دو سال و در دوره های کارشناسی پیوسته چهار سال است.

تبصره ۱: دانشگاه اختیار دارد در شرایط خاص و با تصویب شورای آموزشی دانشگاه، حداکثر یک نیمسال برای دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته و حداکثر دو نیمسال برای کارشناسی پیوسته، مدت مجاز تحصیل را افزایش دهد. چنانچه دانشجوی در این مدت آموخته نشود از ادامه تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: هزینه افزایش سنوات تحصیلی طبق تعرفه مصوب هیأت امناء دانشگاه از دانشجویان مشمول آموزش رایگان دریافت می شود.

شیوه نامه اجرایی: بند ۱ ذیل ماده ۱۵: طبق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه ماده ۱۵ و تبصره های آن برای دانشجویان ورودی سال ۹۳ و ورودی سالهای پس از آن اجرا می گردد.

شیوه نامه اجرایی: بند ۲ ذیل ماده ۱۵: شورای آموزشی دانشگاه طبق تبصره ۱ ماده ۱۵ مدت مجاز تحصیل برای کارشناسی ناپیوسته و کاردانی را یک نیمسال و برای دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال افزایش داد. در این مدت از دانشجویان روزانه همانند شبانه طبق نرخ مصوب شهریه دریافت خواهد شد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۳ ذیل ماده ۱۵: طبق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه ماده ۱۵ برای ورودیهای قبل از ۱۳۹۳ اجرا نمی گردد. برای ورودیهای سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ همانند آیین نامه سال ۱۳۹۱ حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دانشجویان کارشناسی پیوسته ۵ سال و برای کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۲/۵ سال می باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۴ ذیل ماده ۱۵: طبق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه ماده ۱۵ برای ورودیهای سال ۱۳۹۰ و سالهای قبل از آن همانند آیین نامه سال ۱۳۹۰ حداکثر مدت مجاز تحصیل برای دانشجویان کارشناسی پیوسته ۶ سال و برای کاردانی و کارشناسی ناپیوسته ۳ سال می باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۵ ذیل ماده ۱۵: در صورتی که دانشجوی در حداکثر مدت مجاز تحصیل مشخص شده در بندهای فوق فارغ التحصیل نشود، ادامه تحصیل آن از نظر آموزش ممنوع می باشد و پرونده دانشجوی برای تعیین تکلیف به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع داده می شود. برای بررسی در کمیسیون موارد

خاص دانشجو باید فرم‌های درخواست بررسی پرونده در کمیسیون موارد خاص دانشگاه را تکمیل نماید.

ماده ۱۶: ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس توسط مدرس آن درس و براساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج امتحانات انجام می‌شود و بصورت عددی از صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

تبصره ۱: برگزاری آزمون کتبی برای دروس نظری الزامی است.

تبصره ۲: نمرات دروس تمرین دبیری، کارآموزی و کارورزی، عملیات صحرایی، کار در عرصه و دروسی که در برنامه درسی مصوب، با پروژه ارائه می‌شود. در صورتی که به تشخیص مدرس و تأیید گروه آموزشی مربوط، به تکمیل آنها در طول نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی می‌شود، قطعی شدن نمره ناتمام طبق شیوه نامه ماده ۱۴ انجام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۱۶: ثبت نمرات در سامانه آموزش از اولین روز امتحانات هر نیمسال برای استاد امکانپذیر می‌باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۱۶: به منظور بررسی و در صورت لزوم ترتیب اثر به تقاضای تجدید نظر دانشجویان در خصوص نمره‌های اعلام شده، پس از ثبت موقت نمره امکان ثبت نهایی نمره برای مدرس تا ۷۲ ساعت امکان‌پذیر نمی‌باشد و پس از طی شدن ۷۲ ساعت از ثبت موقت نمره، مدرس می‌تواند نمرات را ثبت نهایی کند. همچنین دانشجو تا ۷۲ ساعت پس از ثبت موقت نمره می‌تواند نسبت به نمره اعتراض نماید.

شیوه نامه اجرایی - بند ۳ ذیل ماده ۱۶: آخرین مهلت ثبت نهایی نمرات هر نیمسال ۱۰ روز پس از آخرین امتحان آن نیمسال می‌باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۴ ذیل ماده ۱۶: انتهای بازه زمان ثبت نهایی نمرات دروس مندرج در تبصره ۲

توسط مدرس، برای دروس اخذ شده در نیمسال اول پانزدهم اسفندماه، نیمسال دوم پانزدهم شهریورماه، و نیمسال تابستان پانزدهم آذر ماه می‌باشد. تاریخ قطعی شدن نمرات این دروس تاریخی است که استاد نمره را ثبت نهایی می‌کند.

ماده ۱۷- حضور دانشجو در تمام جلسات درس دوره های حضوری الزامی است.

تبصره ۱: اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، چنانچه غیبت دانشجو به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه غیرموجه تشخیص داده شود، نمره آن درس صفر و در صورت تشخیص موجه بودن، آن درس حذف می‌شود در این صورت رعایت حد نصاب ۱۲ واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲: در شرایط خاص، حذف تمام دروس یک نیمسال تحصیلی با درخواست کتبی دانشجو و تأیید شورای آموزشی دانشگاه قبل از شروع امتحانات و با احتساب در سنوات تحصیلی امکان پذیر است.

تبصره ۳: دانشجو می‌تواند با رعایت مفاد تبصره ۱ این ماده، در صورت اضطرار تا دو هفته قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال، صرفاً یک درس نظری را با تأیید گروه آموزشی حذف کند به شرط آن که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو کمتر از ۱۲ واحد نشود.

شیوه نامه اجرایی- بند ۱ ذیل ماده ۱۷: در صورت غیبت بیش از ۳/۱۶ دانشجو در جلسات کلاس (با اعلام کتبی مدرس تا قبل از شروع امتحانات پایان نیمسال) یا غیبت دانشجو در جلسه امتحان پایان نیمسال، آموزش دانشکده اقدام به درج غیبت برای آن درس در سامانه آموزشی می‌نماید.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۱۷: در صورتی که دانشجو غیبت خود در کلاس یا امتحان را به دلایل

پزشکی موجه می‌داند، لازم است گواهی بستری در بیمارستان را حداکثر تا دو هفته پس از تاریخ امتحان پایان نیمسال آن درس به آموزش دانشکده ارائه کند. شوراهای آموزشی گروه و دانشکده پس از بررسی مستندات، نظر خود را تا دو هفته پس از پایان امتحانات آن نیمسال به شورای آموزشی دانشگاه ارسال می‌نمایند. در صورت تأیید موجه بودن غیبت دانشجوی در شورای آموزشی دانشگاه، (با حفظ عنوان درس در کارنامه)، آن درس حذف پزشکی می‌گردد.

ماده ۱۸: حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۰ است.

تبصره ۱: دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند چنانچه در نیمسال‌های بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا تمام نمره‌های مردودی قبلی در ریز نمرات تحصیلی دانشجوی فقط ثبت و باقی می‌ماند اما این نمره‌ها در محاسبه میانگین کل دوره بی اثر و صرفاً آخرین نمره قبولی در آن درس ملاک محاسبه میانگین کل دوره خواهد بود.

تبصره ۲: گذراندن دروس با استفاده از تبصره ۱، صرفاً برای محاسبه میانگین کل دوره تحصیلی در هنگام دانش آموختگی می‌باشد و مشروطی دانشجوی در نیمسال‌های قبل را خنثی نمی‌کند.

تبصره ۳: تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می‌کنند، نمی‌شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۱۸: طبق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه ماده ۱۸ برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۱ و ورودی‌های بعد از آن اجرا می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۱۸: لازم به ذکر است نمرات دانشجویان ورودی سال‌های ۹۱ و ۹۲ تا تاریخ اجرایی شدن این ماده (تا پایان نیمسال ۹۳۲) تغییر نمی‌کند و در واقع طبق آیین نامه قبلی در معدل

نیمسال و معدل کل محاسبه می‌گردد. به عبارت دیگر در صورتی که این دانشجویان درسی را نیمسال‌های قبل از ۹۴۱ افتاده باشند و آن درس را در یکی از نیمسال‌های قبل از ۹۴۱ گذرانده باشد نحوه اعمال اثر این نمره در معدل نیمسال و معدل کل طبق آیین نامه قبلی می‌باشد و با اجرای این آیین نامه در آن نمرات و تأثیر آن در معدل دانشجو تغییری ایجاد نمی‌گردد. همچنین در صورتی که این دانشجویان درسی را در یکی از نیمسال‌های قبل از ۹۴۱ افتاده باشد و این درس را در نیمسال ۹۴۱ و یا بعد از آن با نمره قبولی بگذرانند، نمره افتاده این درس در معدل کل دانشجو محاسبه نمی‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۳ ذیل ماده ۱۸: طبق مصوبه شورای آموزشی با توجه به اینکه در تاریخ اجرای این ماده (ماده ۱۸) بعضی از دانشجویان ورودی سال ۹۰ و سال‌های قبل از آن فارغ‌التحصیل شده‌اند، لذا برای این دانشجویان این ماده اجرا نخواهد شد و برای این دانشجویان آیین نامه دانشجویان قبل از ۹۱ اجرا خواهد شد. برای این دانشجویان کلیه دروس افتاده و قبولی دانشجو هم در معدل نیمسال و هم در معدل کل ترتیب اثر داده خواهد شد.

ماده ۱۹: چنانچه میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۲ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می‌شود و در نیمسال بعدی حداکثر می‌تواند تا ۱۴ واحد درسی انتخاب کند.

تبصره: چنانچه دانشجویی در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته دو نیمسال و دوره کارشناسی پیوسته ۳ نیمسال اعم از متوالی یا متناوب مشروط شده باشد، از تحصیل محروم می‌شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۱۹: برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۹۰ و سال‌های قبل از آن در صورتی که دانشجو ۳ نیمسال متوالی و یا ۴ نیمسال غیرمتوالی مشروط شده باشد اخراج آموزشی می‌شود و برای ورودی‌های سال ۱۳۹۱ و سال‌های پس از آن طبق ماده ۱۹ انجام خواهد شد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۱۹: اداره آموزش دانشکده می‌تواند، موضوع مشروط شدن دانشجو را

هر بار به وی کتباً اطلاع دهد و یک نسخه از آن را برای استاد راهنمای تحصیلی ارسال نموده و نسخه‌ای را در پرونده دانشجوی ضبط نماید. علاوه بر این، اداره آموزش می‌تواند از دومین نیمسال مشروطی، نسخه‌ای از ابلاغ مشروطی را برای خانواده دانشجو ارسال نماید.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۱۹: عدم ابلاغ مشروطی به دانشجو و یا اظهار بی‌اطلاعی دانشجو از این امر، مانعی در اجرای مقررات نخواهد بود.

ماده ۲۰: دانشجو می‌تواند با رعایت سنوات مجاز تحصیل، در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند.

تبصره ۱: مدت مجاز مرخصی زایمان، دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۲: مدت مجاز مرخصی پزشکی، در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه و شورای آموزشی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات تحصیلی است.

تبصره ۳: بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند مأموریت همسر یا والدین و...) حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سنوات مجاز، در اختیار شورای آموزشی دانشگاه است.

تبصره ۴: دانشجو می‌تواند با تشخیص شورای آموزشی دانشگاه از مجموع مرخصی‌های مذکور در این ماده و تبصره‌های مندرج در آن بهره‌مند شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۲۰: دانشجوی متقاضی مرخصی در یک نیمسال باید قبل از شروع آن نیمسال (برای دانشجوی جدیدالورود تا یک ماه پس از تاریخ رسمی ثبت نام)، تقاضای کتبی خود را ارائه نماید. در این صورت، دانشجوی نوبت دوم از پرداخت شهریه متغیر نیمسال معاف می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۲۰: در صورت ارائه تقاضای مرخصی بعد از اتمام مهلت مذکور در

بند ۱، دانشجویی که در آن نیمسال ثبت نام (انتخاب واحد) نموده، امکان بهره‌مندی از تبصره ۲ ماده ۱۷ با رعایت شرایط آن را دارد. اما دانشجویی که ثبت نام ننموده است مشمول ماده ۲۱ می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۳ ذیل ماده ۲۰: تصمیم‌گیری نهایی در خصوص مرخصی دانشجو برعهده شورای آموزشی دانشکده بوده و تصمیم نهایی به اداره آموزش دانشگاه اعلام می‌گردد. اداره آموزش دانشگاه می‌تواند، موضوع موافقت با مرخصی تحصیلی را رسماً به خانواده دانشجو اطلاع دهد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۴ ذیل ماده ۲۰: مجموع نیمسال‌های حذف کلیه دروس (موضوع تبصره ۲ ماده ۱۷) و مرخصی تحصیلی دانشجو با احتساب در سنوات در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته حداکثر یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته حداکثر دو نیمسال می‌باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۵ ذیل ماده ۲۰: بهره‌مندی از مرخصی پزشکی بدون احتساب در سنوات، تنها در مورد بیماری‌های منجر به بستری بیش از سه هفته در بیمارستان یا بیماری‌های حاد صعب‌العلاج قابل بررسی است و در صورتی که دانشجو واحد اخذ کرده باشد حذف نیمسال بدون احتساب سنوات منظور می‌گردد.

ماده ۲۱: ثبت نام نکردن دانشجو در هر نیمسال تحصیلی، انصراف از تحصیل محسوب می‌شود.

تبصره: تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجویی منصرف از تحصیل بر عهده شورای آموزشی دانشگاه است.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۲۱: ثبت نام دانشجو در بدو پذیرش، پس از تحویل کلیه مدارک در تاریخ مقرر به اداره آموزش دانشگاه قطعی می‌گردد و در سایر نیمسال‌ها، انتخاب واحد دانشجو و تأیید آن توسط اداره آموزش به معنای ثبت نام در آن نیمسال محسوب می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۲۱: چنانچه دانشجویی پسر به دلیل عدم ثبت نام در یک نیمسال،

منصرف از تحصیل محسوب شود، در شروع نیمسال بعد، حکم انصراف از تحصیل وی صادر شده و برای لغو معافیت تحصیلی او با حوزه نظام وظیفه مکاتبه صورت می پذیرد.

ماده ۲۲: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف از تحصیل خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره آموزش دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یکبار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۲۲: دانشجوی نوبت دوم منصرف از تحصیل، در صورت ارائه درخواست انصراف پس از انجام ثبت نام نیمسال، ملزم به پرداخت شهریه ثابت بوده و در صورت ارائه درخواست پس از مهلت حذف و اضافه، لازم است شهریه متغیر در دروس ثبت نام شده را نیز پرداخت نماید.

ماده ۲۳: دانشجوی دوره های کاردانی و کارشناسی پیوسته با داشتن شرایط زیر می تواند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در همان دانشگاه تغییر رشته یا گرایش دهد:

الف) وجود رشته یا گرایش مورد تقاضای دانشجو در دانشگاه

ب) موافقت گروه آموزشی مبدأ و مقصد و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه

ج) کمتر نبودن نمره های اکتسابی دانشجو در آزمون سراسری گروه آزمایشی ذی ربط از نمره آخرین فرد پذیرفته شده در آن رشته یا گرایش در دانشگاه و در سال پذیرش با تأیید سازمان سنجش آموزش کشور

د) امکان ادامه تحصیل دانشجو در رشته یا گرایش جدید در سنوات مجاز باقیمانده

تبصره: دانشجوی صرفاً در هر دوره تحصیلی برای یک بار می‌تواند با رعایت شرایط این ماده، تغییر رشته یا گرایش دهد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۲۳: بعد از سپری شدن سومین نیمسال تحصیلی دانشجوی، تغییر رشته امکان پذیر نمی‌باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۲۳: در صورت موافقت با تقاضای تغییر رشته، دانشجوی موظف است در اولین فرصت در رشته جدید ثبت نام کند و پس از ثبت نام، دانشجوی حق بازگشت به رشته قبل را ندارد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۳ ذیل ماده ۲۳: در صورت تغییر رشته، کل نیمسال‌هایی که دانشجوی در رشته یا گرایش قبلی سپری نموده است. جزء سنوات دانشجوی محسوب گردیده و ورودی دانشجوی متناظر با سال قبولی وی در دانشگاه خواهد بود.

ماده ۲۴: تغییر رشته از دوره‌های پایین به دوره‌های بالاتر، از غیردولتی به دولتی، از شبانه به روزانه، از غیرحضوری به نیمه حضوری و حضوری ممنوع است ولی برعکس آن مجاز است.

تبصره: تغییر رشته دانشجویی که پذیرش وی در دوره از طریق بدون آزمون می‌باشد به رشته‌هایی که پذیرش در آنها از طریق آزمون سراسری صورت گرفته باشد، ممنوع است.

ماده ۲۵: تغییر رشته دانشجوی در دوره کارشناسی ناپیوسته ممنوع است، اما تغییر گرایش با داشتن شرایط و ضوابط ذکر شده در ماده ۲۳ امکان پذیر است.

ماده ۲۶: میهمانی و انتقال دانشجوی مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت انجام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۲۶: دانشجویان دوره روزانه متقاضی انتقال به دانشگاه ملایر، چنانچه

در آزمون سراسری حد نصاب نمره قبولی کشوری دوره روزانه آن رشته- گرایش در دانشگاه ملایر را کسب نموده باشند، به صورت روزانه و بدون پرداخت شهریه منتقل می‌گردند و در غیر این صورت، ملزم به پرداخت شهریه مطابق تعرفه دانشجویان نوبت دوم می‌باشند. در هر صورت، موافقت دانشگاه مبدأ و دانشگاه ملایر برای انتقال لازم است.

شیوه نامه اجرایی- بند ۲ ذیل ماده ۲۶: دانشجویی که به دانشگاه ملایر انتقال بدون تغییر رشته می‌یابد، تمام دروس اخذ شده او در دانشگاه مبدأ، در صورتی که تعداد واحد درس گذرانده کمتر از تعداد واحد همان درس در دانشگاه ملایر نباشد، عیناً در کارنامه دانشجو ثبت شده و مطابق سرفصل وزارت متبوع در محاسبه سنوات، میانگین نیمسال و میانگین کل لحاظ گردیده و کلیه دروسی که دانشجو با نمره ۱۰ و بالاتر در دانشگاه مبدأ گذرانده باشد، در دانشگاه ملایر هم به عنوان دروس گذرانده پذیرفته می‌شود.

شیوه نامه اجرایی- بند ۳ ذیل ماده ۲۶: طبق آئین نامه نقل و انتقالات و میهمانی هرگونه ثبت در خواست میهمانی و انتقال به دانشگاههای دیگر فقط از طریق سامانه سازمان امور دانشجویان در اردیبهشت ماه هر سال امکان پذیر می‌باشد. دانشجو متقاضی با ثبت نام در این سامانه اسکن مدارک خود را از طریق سامانه ارسال می‌نماید و در صورت موافقت دانشگاه مبدأ(دانشگاه ملایر) و دانشگاه مقصد دانشجو باید جهت انجام مراحل بعدی به دانشگاه مبدأ مراجعه نماید و لازم به ذکر است هرگونه درخواست به جز از طریق سامانه ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شیوه نامه اجرایی- بند ۴ ذیل ماده ۲۶: دانشجویان کاردانی و کارشناسی دانشگاه ملایر که در دانشگاهی دیگر میهمان می‌شوند، در صورتی که تعداد واحدهای گذرانده شده در دانشگاه مقصد(دانشگاه دیگر) برای دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته بیشتر از ۱۲ واحد و دوره کارشناسی پیوسته بیشتر از ۲۴ واحد باشد از مزایای رتبه اول بهره‌مند نخواهند شد.

ماده ۲۷: انتقال توأم با تغییر رشته یا گرایش در صورت احراز شرایط (موضوع مواد ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸) و با کسب موافقت دانشگاه‌های مبدأ و مقصد، فقط برای یک بار امکان‌پذیر است.

ماده ۲۸: معادل‌سازی و پذیرش واحدهای درسی گذرانده شده دانشجوی براساس دستورالعمل اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه امکان‌پذیر است.

تبصره ۱. به ازای هر ۱۲ تا ۲۰ واحد از دروس معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات مجاز تحصیلی دانشجوی کاسته می‌شود.

تبصره ۲. معادل‌سازی دروس صرفاً در شیوه‌های آموزشی هم ارز زیر صورت می‌گیرد:

الف) واحدهای گذرانده دانشجوی حضوری به دوره های حضوری، نیمه حضوری یا غیرحضوری

ب) نیمه حضوری به نیمه حضوری و غیرحضوری

ج) غیرحضوری به غیرحضوری.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۲۸: کلیه دروس گذرانده شده دانشجوی (با نمره ۱۲ و بالاتر) در رشته

یا گرایش قبلی، در صورت برخورداری از شرایط ذیل معادل سازی می‌گردد:

الف) بصورت حضوری در مؤسسات آموزش عالی که عنوان دانشگاه دارند گذرانده باشند. لازم به ذکر

است صرفاً نمرات دروس عمومی مراکز آموزش عالی (دولتی و غیردولتی که نام دانشگاه ندارند)،

دانشگاههای غیرانتفاعی و غیر دولتی و همچنین دانشگاه آزاد اسلامی با داشتن سایر شرایط مطرح شده در

ماده ۲۸ و سایر بندهای شیوه‌نامه اجرایی ذیل ماده ۲۸ قابل معادل‌سازی می‌باشد.

ب) دارای حداقل ۷۰٪ اشتراک محتوایی با سرفصل مصوب وزارت متبوع (به تشخیص گروه آموزشی)

ج) تعداد واحد درس برابر یا بیشتر از درس معادل‌سازی شده جدید باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۲۸: دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی که دروسی را قبلاً در مقطع

زمانی دیگر در دانشگاه ملایر با نمره ۱۰ و یا بالاتر گذرانده باشند پس از قبولی مجدد در دانشگاه ملایر در صورتی که شرایط زیر را داشته باشند می توانند معادلسازی نمایند:

الف) دارای حداقل ۷۰٪ اشتراک محتوایی با سرفصل مصوب وزارت متبوع (به تشخیص گروه آموزشی)

ب) تعداد واحد درس برابر یا بیشتر از درس معادلسازی شده جدید باشد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۲۸: دانشجویان کاردانی و کارشناسی که دروسی را در دانشگاهی دیگر و یا در مقطع زمانی دیگر در دانشگاه ملایر گذرانده‌اند و پس از قبولی مجدد در دانشگاه ملایر برخی از درس گذرانده ایشان معادلسازی شده است، در صورتی که تعداد واحدهای معادلسازی شده برای دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته بیشتر از ۱۲ واحد و دوره کارشناسی پیوسته بیشتر از ۲۴ واحد باشد از مزایای رتبه اول بهره‌مند نخواهند شد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۳ ذیل ماده ۲۸: دانشجویان کاردانی و کارشناسی که دروسی را در دانشگاهی دیگر و یا در مقطع زمانی دیگر در دانشگاه ملایر گذرانده‌اند و پس از قبولی مجدد در دانشگاه ملایر برخی از درس گذرانده ایشان معادلسازی می‌شود، با رعایت تبصره ۱ این ماده در صورت مشروط شدن، مشروطی ایشان لحاظ می‌گردد.

ماده ۲۹: ملاک دانش آموختگی برای دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته داشتن میانگین کل حداقل ۱۲ در پایان دوره است.

تبصره: چنانچه میانگین کل دانشجویی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی آن دوره کمتر از ۱۲ باشد تنها یک نیمسال با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی به وی فرصت داده می‌شود تا به اخذ مجدد حداکثر ۲۰ واحد از درس‌هایی که با نمره کمتر از ۱۲ گذرانده است، میانگین کل دروس اخذ شده خود را به حداقل ۱۲ برساند و مدرک تحصیلی دوره را دریافت کند در غیر این صورت از تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۳۰: در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته حداقل ۶۸ واحد درسی (شامل ۱۰ واحد دروس عمومی و مابقی از سایر دروس دوره) را با نمره قبولی گذرانده و میانگین کل دروس وی ۱۲ یا بالاتر باشد، در این صورت می‌تواند مدرک دوره کاردانی همان رشته را دریافت کند، در غیر این صورت، به دانشجوی مذکور و همچنین به دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، فقط گواهی مبنی بر تعداد واحدهای گذرانده داده خواهد شد.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجوی منصرف یا محروم از تحصیل در دوره کارشناسی پیوسته بیش از واحدهای مورد نیاز دوره کاردانی را با نمره قبولی گذرانده باشد، در این صورت دانشگاه دروسی را ملاک میانگین کل برای صدور مدرک کاردانی قرار می‌دهد که میانگین کل دانشجو در آن دروس، ۱۲ یا بالاتر شود.

ماده ۳۱: تاریخ دانش آموختگی، زمان ثبت آخرین نمره درس دانشجو در اداره آموزش دانشگاه است.

ماده ۳۲: مسئولیت حسن اجرای این آیین نامه و هرگونه پاسخگویی قانونی مترتب بر آن بر عهده دانشگاه است و نظارت بر اجرا و تفسیر مفاد آن بر عهده معاون آموزشی وزارت است.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۳۲: شیوه نامه اجرایی این آیین نامه در شورای آموزشی دانشگاه، به تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۸ به تصویب رسید. بندهای این شیوه‌نامه، در کادر مجزا ذیل مواد آئین نامه درج شده‌اند.

ماده ۳۳: این آیین نامه در یک مقدمه و ۳۳ ماده و ۳۴ تبصره در جلسه شماره ۸۵۹ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۶ به تصویب شورای عالی برنامه ریزی آموزشی رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن و نیز تمام دانشجویانی که در زمان ابلاغ این آیین نامه، شاغل به تحصیل هستند به شرطی که

خللی در تحصیل ایشان ایجاد نکند لازم الاجراست و تمام آیین نامه‌ها و بخشنامه‌های مغایر با آن لغو و بلا اثر اعلام می‌شود.

شیوه نامه اجرایی - بند ۱ ذیل ماده ۳۳: این آیین نامه برای کلیه دانشجویان کاردانی و کارشناسی ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ و پس از آن بطور کامل اجرا می‌گردد.

شیوه نامه اجرایی - بند ۲ ذیل ماده ۳۳: نحوه اجرای هر یک از مواد این آیین نامه با عنوان شیوه نامه اجرایی در ذیل آن ماده در کادر توضیح داده شده است.